

VEDNEMĚSICNÍK

ZDARMA

studentské nekritické noviny

www.vednemesicnik.cz • redakce@vednemesicnik.cz • @vednemesicnik 4/ prosinec 2020

Do města pro něco na zub? Podívejte se na naši mapu kaváren!

více na str. 2

Jak využít čas na instagramu efektivně?

více na str. 8

Škola Můj Projekt aneb budoucnost školství?

více na str. 7

Drazí čtenáři,

rok 2020 se nám pomalu blíží ke konci a my s ním v redakci ukončujeme poslední úpravy čísla, které právě držíte v rukou. I když nebyl tento rok jedním z nejšťastnějších, pevně věříme, že Vám přineseme něco, pro tento rok netypické. Hned na první straně se třeba dozvíte o organizaci dobrovolníků, kteří už několik let zpřijemňují životy našich seniorů. Dozvíte se, jak vlastně skončil participativní rozpočet, který jsme vám představili letos v březnu.

Věnovat se budeme i školství. Seznámíme vás s představou, jakou má o budoucnosti vzdělávání na českých školách ministerstvo a jak podle této budoucnosti už nyní učí na Scioškolách a Školách Můj Projekt. V posledních měsících si jistě mnoho z nás uvědomilo, že nejsme zvyklí trávit tolik času za monitorem, zavření v pokoji, obklopení pouze zvukem ze sluchátek či reproduktorů. Snad vám tento čas zpříjemní několik filmů nebo seriálů, které si pro Vás naše redakce vybrala. Také nahlédneme do zkušeností a vzpomínek bývalého učitele Bigy Martina Volného.

Věřím, že si každý v tomto čísle najde něco, co ho zaujme a teď už mi zbývá Vám jen ve jménu celé redakce popřát hodně štěstí do nového roku 2021 a hezký zbytek dne.

Dominik Machula, šéfredaktor

Úsměv do schránky

Vánoční svátky, časy pohody a úsměvů na tvářích, ať už malých dětí nebo také seniorů. Právě na ně se zaměřuje projekt Úsměv do schránky, jehož cílem je podpora lidí v domech pro seniory v této nelehké situaci.

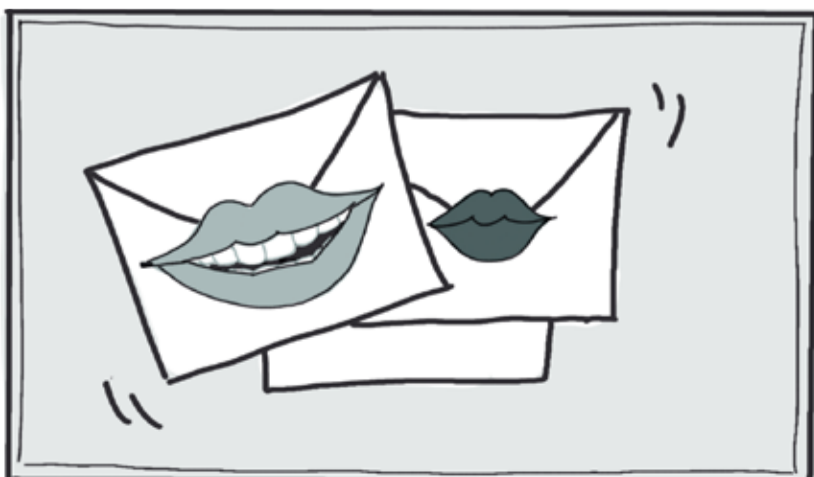
Rádi byste nějakým způsobem pomohli, ale nemáte čas, energii či možnosti vykonávat dobrovolnickou činnost? Můžete se zapojit do projektu a poslat pohlednici, která dělá starým lidem doopravdy radost. Poslání pohlednice není vůbec náročné, a to časově ani finančně. Stačí si vybrat konkrétní domov pro seniory, kam byste chtěli pohlednici poslat, nemusíte zůstat pouze u jedné pohlednice. Pak už ji stačí jen napsat a odeslat. Fantazii se meze nekladou, můžete nechat děti namalovat obrázky či napsat povzbudivé vzkazy, případně i využít služby „pohlednice online“ od České pošty. Důležité je, aby pohlednice byly posílány s dobrým úmyslem a s láskou.

Přesnější podrobnosti, jak pohlednici napsat a na co si dát pozor, najdete na webových stránkách usmevdoschranky.cz.

Za vznikem celého projektu stojí dobrovolníci ze studentské neziskové organizace Mise naděje, kteří se zaměřují na pomoc seniorům. Nápad podpory vznikl v době karantény, tedy v polovině dubna 2020. Od té doby lidé z celé České republiky poslali již 7 776 pohlednic a v současné chvíli je do projektu zapojeno 161 domovů pro seniory. Ještě stále zbývá 9 159 pohlednic, na které čeká spousta klientů.

Staňte se také jedním z dobrovolníků, přispějte napsáním pohlednice, a udělejte tak v tomto předvánočním čase, kdy si mají lidé pomáhat, radost. Zahřeje Vás dobrý pocit, že jste zlepšili náladu, byť jen jedinému člověku, a třeba i Vám za několik let podobná zpráva s vřelými slovy dodá síly a povzbuzení.

text: Tereza Kučerová

Participativní rozpočet a Budějce v rukou občanů

Od dubna letošního roku mohli Budějčáci představovat své projekty na vylepšení veřejného prostoru v Českých Budějovicích a okolí. Celková rada města vyhodnotila 51 projektů, které dohromady vyšly na 30 milionů korun.

„Vysoký počet shromážděných projektů a zájem veřejnosti o ně nám ukázal, jakým směrem se může město dál rozvíjet a jak občané vnímají veřejný prostor,“ popsal účast náměstek Juraj Thoma.

Aby se následovný výběr usnadnil, probíhalo první hlasování, ve kterém musel projekt od podporovatelů získat nejméně 50 hlasů, aby se jím začali zabývat zástupci

několika odborů magistrátu města. Jednalo se o odborníky z investičního a majetkového odboru, stavebního úřadu nebo z odboru dopravy, ochrany životního prostředí a památkové péče, kteří posuzovali proveditelnost projektů. Pokud projekt uspěl v každém hledisku, byl zařazen do posledního a nejdůležitějšího hlasování, které probíhalo online od začátku října a o jehož výsledcích rozhodlo 1568 Budějčáků ve dvou kategoriích – malé projekty do 500 tisíc korun a velké projekty do 1,5 milionu korun.

V první kategorii zvítězilo hned sedm projektů a z druhé kategorie se dočkají realizace tři velké projekty. Nejvíce hlasů z malých projektů

získaly Lavičky nad vodou a z velkých to byl Pumptrack Havlinda. Dále se snad také můžeme těšit na více květnatých pásů a hmyzích hotelů ve městě, na více kulturních akcí a oživení okolí Rabenštejnské věže, na hřiště v Branišovském lese nebo na stezky pro pěší mezi zemědělskými plochami v rámci projektu Obnovme polní cesty.

Pokud si chcete detailně prohlédnout všechny schválené projekty, najít si je na mapě, nebo vás láká v příštích letech veřejné prostory města a okolí změnit k lepšímu, neváhejte navštívit stránky participativního rozpočtu probudejce.cz.

text: Sárka Brunclíková
foto: www.probudejce.cz

Cože? Autoškola jen pro holky?

Rozhovor s Michaelou Votrubovou

Všimli jste si, že se ve městě objevila nová autoškola, jejíž dveře zdobí černorůžový nápis „Autoškola pro holky“? Míša, 24 letá studentka z Jihočeské Univerzity se rozhodla přijít s novou autoškolou, která nese již zmiňovaný název „Autoškola pro holky“ a směřuje svou pozornost právě na slečny, které si vybírají, kde podstoupí kurz k získání řídičského průkazu.

Jak ses k Autoškolce dostala? Proč právě autoškola?
Máme to v rodině. Tatka dělá autoškolu od jakživa.

Jaký kurz si jako budoucí učitelka v autoškolce musela podstoupit? Co to obnáší?
Kurz pro učitele autoškoly můžeš absol-

vovat od dovršených 24 let. Musíš projít psychotestama, pak absolvovat 140 hodin teorie a 140 hodin praxe. No a potom tě čeká zkouška. Ta obsahuje test, ústní a praktickou část.

Jak tě napadl tenhle netradiční koncept autoškoly?

Když jsem se s kamarádkama bavila o zážitcích z autoškoly, tak jsem se někdy nestačila divit, co mi vypráví. Že na ně instruktorky třeba křičeli, měli hloupé narážky a tak. No a protože já měla k autoškolce blízko, napadlo mě, že by možná byl zájem o autoškolu, kde by vyučovala holka.

V čem se tvoje autoškola liší od „normální“ autoškoly? Proč by měly jít holky, co si chtějí dělat řidičák k tobě?

Snažím se, aby moje autoškola měla nadstandardní služby. Jezdím po večerech, o víkendech, řidičák mají holky rychle hotový. Teorie neprobíhá skupinově, ale individuálně. Snažím se každou holku vzít parovat do nákupáku, na dálnici, natankovat, do myčky... Jezdíme potmě, v dopravní špičce. Prostě se snažím, aby toho zažily co nejvíce. Když se jim nepovede zkouška napoprvé, tak už nedoplácí nic za jízdy. Beru to jako svoji chybu. Pokud ale někdo třeba tyhle nadstandardní služby nepotřebuje a přesto by se mnou rád jezdil, může se přihlásit do autoškoly k mému tatkoví, kterému pomáhám a většinou víc než polovinu výcviku absolvuje se mnou.

Co by jsi dělala, pokud by se do tvé autoškoly přihlásil kluk? Odmítla bys ho? Je to vůbec z právního hlediska možné?

Asi bych mu doporučila, aby se přihlásil k tatkoví :) Ale zatím se to nestalo.

A jako poslední bych se chtěl zeptat, co bys vzkázala holkám, které se rozhodují jakou autoškolou si vybrat?

Obecně bych doporučila vybrat menší autoškolu, kde nebudete číslo, ale jméno. Taky je dobré se předem informovat, jak dlouho kurz trvá, aby se vám nestalo, že ho budete dělat půl roku. A v neposlední řadě bych se informovala, kolik se doplácí v případě neúspěšných závěrečných zkoušek :)

text: Vilém Hluštík
foto: autoskolaproholky.cz

AKCE ČESKOBUDĚJOVICKÝ ADVENT ZRUŠENA

Pro mnohé občany je Českobudějovický advent neodmyslitelně spojen s Vánocemi. Letos se však museli bez této tradice obejít.

Již 13. listopadu vydal pořadatel posledních tří ročníků Art4promotion tiskovou zprávu, v níž uvedl, že bude letošní ročník bohužel zrušen. Důvod je stejný jako u mnoha dalších akcí – vážná situace pandemie covid-19. „My se jako pořadatel v první řadě chceme chovat zodpovědně a zároveň dodržovat pravidla a neporušovat nařízení,“ stojí doslovně v tiskové zprávě. Zrušení celé akce bylo podpořeno městem České Budějovice. Veškerý čas

a peníze vložené do příprav tak přijdou vniveč. Pořadatel akce vyslovil lítost nad tím, že více než 60 hudebníků muselo zrušit vystoupení na adventním pódiu, že stovky lidí nebudou moci prodávat své výrobky na vánočních trzích, a spousta dalších lidí tak přijde o příjmy. Akce, jako je rozsvícení vánočního stromu nebo přilet anděla, na které se mnoho lidí každoročně těší, jsou také zrušeny. Je to pochopitelné. Koneckonců kdo se kdy nějaké takové akce zúčastnil, ví, že jsou tam obrovské zástupy lidí a stěží by se mohla dodržovat bezpečná vzdálenost dvou metrů. Riziko nákazy

je tedy příliš vysoké. Pořadatel požádal primátora Jiřího Svobodu a vedení města České Budějovice o kompenzaci letos nekonané akce a uslyšl zisků umožněním organizování náhradního ročníku v roce 2022. Nyní se čeká na stanovisko města České Budějovice.

I přes všechno pochopení pro tuto situaci je mrzuté, že byly tyto Vánoce kulturně a společensky ochuzeny o tradiční atmosféru Českobudějovického adventu. Ovšem pevně doufáme a těšíme se, že si tuto ztrátu vynahradíme příštím ročníkem.

text: Lucie Procházková

MARTIN VOLNÝ,

učitel, který se vymyká klasické výuce. Z Biskupského gymnázia odešel učit úplně někam jinam a hlavně jinak. Proč? Co ho k tomu vedlo? Jak bude školství vypadat za deset let? Odpovědi najdeš na této stránce.

Martin Volný je rodák z Českých Budějovic a spoluzakladatel Vedneměsíčníku, kde i nadále působí jako poradce pro jeho redaktor(k)y. Vyučoval na Cirkevní základní škole Rudolfovska a poté na Biskupském gymnáziu J. N. Neumanna český jazyk, společenské vědy a žurnalistiku. Letos v srpnu odešel do Karlových Varů a začal vyučovat na Základní škole Mánesova v Sokolově.

„Ze svých studentů jsem vždycky málem puknul pýchou,“ říká Martin Volný. Po bezmála dvaceti letech výuky na Bigy odešel učit na sokolovskou školu, ve které funguje vzdělávací koncept Škola Můj Projekt (ŠMP). Martin Volný připouští, že o takové škole snil už jako žák. Na své bývalé studenty však rád a s pýchou vzpomíná a do Českých Budějovic se i nadále vrací.

Bylo pro tebe těžké odejít z Bigy?

Jen pár školních roků mě dělilo od dovršení druhé dekadý na Bigy. Za tu hezkou řádku let jsem měl možnost poznat řadu studentů, ze kterých vyrostly osobnosti, s nimiž musí naše země počítat. Ať už jsme společně navštívili Jeden svět na školách nebo třeba simulaci zasedání Evropského parlamentu, všude byli naši studenti slyšet. Neostýchali se zapojit do debaty a často mi organizátoři říkali, že s takovými studenty ještě nepracovali. Málem jsem vždycky puknul pýchou. S řadou z nich udržuji vřelé vztahy dodnes.

Zvlášť se mi do srdce zapsali všichni ti, kteří neváhali se se mnou vrhnout do všech těch bláznivých podniků. Vzpomínám třeba, jak jsme v Mercury pořádali guerilla kampaň, kde jsme upozorňovali, že konzum a demokracie dohromady nejdu. Málem nás chytli bdělí příslušníci ochranky. Před bustou Masaryka jsme zas pohřbívali demokracii, až se lidé kolem zastavovali. Když jsme na Lannovce upozorňovali, že tibetské děti mají právo na vzdělávání ve svém rodném jazyce, museli jsme čelit atakům ze strany městské policie, kterou na nás někdo opakovaně posílal. A určitě nesmím zapomenout ani na své žurnalistiky z Vedneměsíčníku.

Co ti chybí z Českých Budějovic?

Především musím říct, že jsem pyšný, že jsem dokázal odejít z města na soutoku dvou řek, ale o přestřihávání pupeční šňůry se určitě mluvit nedá. Přátelé, mentalita Budějčáků, Železná panna, korzování

text: Martina Mašková

Na fotografii Martin Volný (uprostřed) spolu s někdejší redaktorkou Vedneměsíčníku Kateřinou Dvořákovou a Salimem Muradem, vyučujícím na Katedře společenských věd Jihočeské univerzity.

Hudba živě až k vám domů

Jestli jste fanouškem živé hudby a koncertování, hádám, že vás rok 2020 moc nepotěšil. Spousty interpretů musely zrušit své tour a vystoupení kvůli zdravotní situaci ve světě. Hudebníci si tak alespoň mohli trochu odpočinout od neustálého cestování a věnovat se novým projektům.

Ovšem v dnešní době, kdy jde všechno vyřešit virtuálně, nezůstávají ani oni pozadu. Já sama jsem se s online koncertováním poprvé setkala v dubnu letošního roku, tedy během prvního lockdownu.

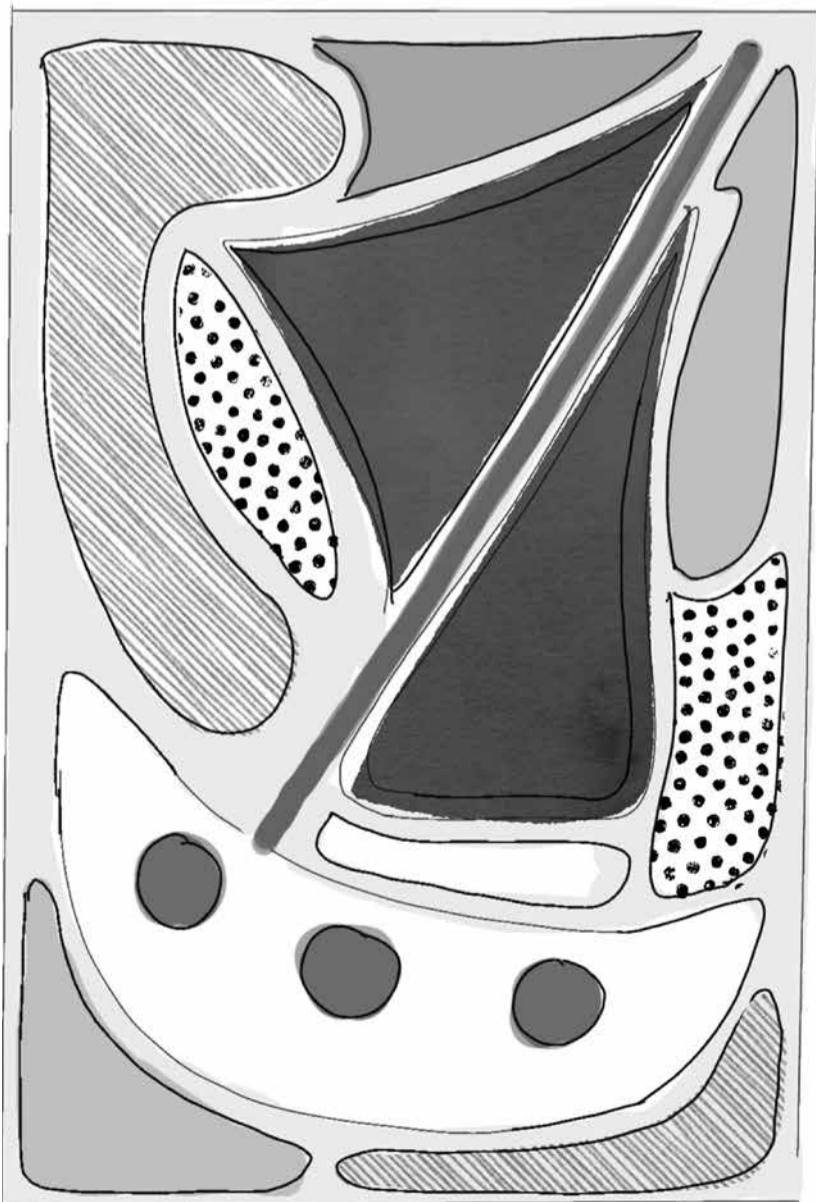
One world: Together at home je projekt mezinárodní platformy Global Citizens, která spolu s Mezinárodní zdravotnickou organizací (WHO) zorganizovala celovečerní livestream pro podporu zdravotníků během boje proti pandemii. Ten byl živě vysílán 18. dubna i na youtube, a tak ho mohli sledovat lidé po celém světě z domova. Patronkou dobročinné akce byla zpěvačka a skladatelka Lady Gaga a spolu s ní ze svých domovů vystoupily světoznámé tváře jako Andrea Bocelli, Stevie Wonder, Shawn Mendes, Paul McCartney, Niall Horan, Celine Dion, Elton John, Billie Eilish a mnoho dalších. Za herce k lidem promluvila například Priyanka Chopra nebo Jimmy Fallon. Osmihodinový záznam vidělo 270 milionů lidí a každý si přišel na své.

Také spoustu sólových zpěváků uspořádalo pro své fanoušky online vystoupení, jako například velice populární zpěvačka Billie Eilish, jejíž online show se konala 24. října a kromě neuvěřitelného virtuálního zážitku měla i charitativní cíl. Dalším interpretem, který potěšil své fanoušky, byl irský zpěvák a kytarista Niall Horan, jehož koncert byl živě vysílán 7. listopadu z Royal Albert Hall v Londýně a všechny zisky z něj šly humanitárnímu fondu #WeNeedCrew. Vysílání jsem měla možnost sledovat ze svého pokoje, a i přesto to byl opravdu úžasný zážitek.

Ani Češi a Slováci nezůstali pozadu. Svůj online koncert uskutečnil například Pavel Šporcl, Ewa Farna, Mirai, Mňága a Žďorp nebo Miro Žbirka.

Pokud jste nezaregistrovali, že se nějaké online koncerty vůbec uskutečnily, nevěste hlavu. I v prosinci jich pár bude. Z české scény se můžete podívat na online koncert skupiny Skety, který se koná 12. prosince. Vstupenky na tento koncert a spoustu dalších online akcí najdete na stránce goout.net. Ze zahraniční scény se chystá livestream vystoupení britského zpěváka Louise Tomlinsona, který bude též 12. prosince. Dále třeba koncert hudební skupiny Gorillaz, jenž se uskuteční 13. prosince. A pokud si počkáte do ledna, můžete se těšit na vystoupení amerického hudebníka Marca Roberge, jednoho z členů skupiny O.A.R., navíc se speciálním hostem.

text: Elishka Tabrizi

RYBÁŘSKÁ LOĎ

„Co měl ten magor sakra v plánu?“ říkal jsem si v duchu, když jsem seděl po uši zahrabaný ve spoustě různorodých knih. Námořnická historie, biologie, mytologie a další bichle, které by mě mohly přiblížit ke zjištění, co se stalo mému otci. Jak jsem četl, kývala se mnou loď ze strany na stranu, ale za těch pět hodin, které jsem tam v kuse proseděl, už mě nevolnost přehla a pohyb lodi na rozvlněné hladině jsem už téměř nevnímal. Rybářská loď, ve které jsem seděl byla původně mého táty, ale potom, co byl prohlášen za mrtvého, jsem ji zdědil já. Ačkoliv jsme si nebyli nějak moc blízcí, cítil jsem v tom určitou povinnost. Je to už téměř rok a stejně, každou noc když zavřu oči, temné vzpomínky obejmou mou mysl, přinášeje s sebou sny těch nejděsivějších rozměrů.

Pár mil od břehu se nacházelo místo, zdejšími známé jako Hluboký Roh. Byla to odlehlá část zálivu, z většiny obehnaná útesy, daleko od jakékoliv vodní trasy. Voda zde byla černá jako inkoust a jen pouhý pohled na hladinu většinou nahnal hrůzu. Odvážlivci, kteří brouzdali se svými loděmi po okraji Hlubokého Rohu, vždy přicházeli s povídkami, perfektními pro noční posezení u ohně. Vyprávěli o tom, jak slyšeli nelidský řev nebo jak viděli skupinu lidí, stojící na okraji útesu, kteří bez mrknutí jedním skokem odevzdali svůj život tmavé vodě. Všechny je spolykala jako nenasyté monstrum a následovalo ticho. Nesnesitelné, mrtvé ticho.

Můj táta se snažil přijít na kloub několika záhadným zmizením. Víte, on se občas nějaký frajírek vsadí s kamarádovi a jeho synovi Billovi, protože brzy nato se Bill vydal uprostřed noci směrem k Rohu, když se snažil udělat dojem na jednu holku v jeho partě. Po zbytek noci ho nikdo neviděl, ani den potom a ani ten další. Celou zátoku pohltilo to nesnesitelné ticho. Nikdo o něm nemluvil. Nikdo vlastně nemluvil o ničím. Billův otec byl zničený, ale nejhůř na tom byla jeho žena. Odmítala možnost, že by její jediný syn mohl být mrtvý. Jediné zvuky, které občas protnulý hrobové ticho byly hádky Billovo otce s jeho manželkou, když na něj řvala, že nehledá jejich syna a obviňovala mého otce z jeho zmizení, protože on mu řekl o tom zatraceném místě. Ani ne týden po Billovo zmizení se vydala ho hledat. Posedlá nadějí, bez jediného mrknutí plula přímo do středu Hlubokého Rohu. Zmizela beze stopy v hluboké mlze, která tu noc padla na Washingtonův záliv.

Byl to dominový efekt, začínající u jedné povídačky, kterou můj táta pověděl Billovi a končící u toho momentu, kdy našel svého přítele oběšeného ve svém domě, neschopného nést ztrátu svého syna a lásky svého života. Následujících pár týdnů jsem přespával s tátou na jeho lodi. Byl neobyčejně tichý, ale tehdy jsem si myslel, že se jen potřebuje přenést přes všechno, co se v posledních dnech událo. Nyní už chápu, že to, čím procházel, nebyl zármutek, ale šílenství.

Sem a tam jsem nakoukl do jeho pracovny, kde jsem viděl spoustu knížek a papírů rozházených po zemi a stole. Místnost měla zatuchlou vůni a vzduch v ní byl neobyčejně vlhký. Když jsem se ho vyptával na jeho sbírku knížek, byl vyhýbačný a nechtěl mi nic říct. Báł jsem se o něj a tak mi nezbylo nic, než ho opít. Dal jsem mu do čaje řádnou dávku rumu a brzy nato jsme oba seděli na pohovce a popíjeli společně. Otevřel se mi, že se viní za všechno co se stalo, ale že možná našel způsob, jak to napravit. Snažil jsem se ho uklidnit a vysvětlit mu, že už jsou zřejmě po smrti, ale byl neoblomný.

Pár dalších dní jsme strávili společně, když jsme prohledávali staré noviny a hledali jakýkoliv vzorec v tom, co se děje v té odlehlé části zátoky. Nevěřil jsem, že něco najdeme, ale chtěl jsem mu být nablízku, abych včas zastavil jakékoliv šílené nápady, které mohl mít. Tehdy jsem ještě nevěděl, jak moc pozdě jsem zakročil. Prošli jsme všechny výtisky za posledních 30 let a k mému překvapení jsme našli přes 1000 případů, kdy se někdo vydal do Rohu a navždy zmizel.

„Něco ty nebožáky stáhne pod vodu a sežere!“ Tohle objevení byl zlomový bod pro mého otce. Jeho spekulace se stočily v bláznivé teorie o mýtických příšerách jako Lochnesská nestvůra nebo Charybda a jakékoliv pokusy o racionální vysvětlení byli přijaty jen jako bílý šum televize. Uvnitř jsem tušil, že to, co se stalo potom, bylo nevyhnutelné, ale nebyl jsem schopný si to přiznat. Jeden večer jsem se šel projít, táta vzal loď a odjel s ní do Rohu, patrně najít tu stvůru, za kterou se posledních pár týdnů honil. Neměl jsem dost odvahy se vydat za ním na člunu a tušil jsem, že by to ničemu nepomohlo.

Dlouho jsem se snažil před vším utéct a vyhnout se konfrontaci s tátou, která se pohupovala na vodě, zakotvená, prázdná. Když jsem se konečně odhodlal, našel jsem na jeho pracovním stole notes. Prvních asi deset stránek byly jen jeho předpoklady a pocity o všem tom chaosu, ale čím více stran jsem otočil, tím zvláštnějšími se stránky stávaly, až se z nich staly pouhé čmáranice na papíře, nečitelné. Když jsem se podíval na datum posledního čitelného zápisu, bylo to ten den, co jsme se společně opili. Poslední stránky byly hezky upravené do řádků, psané úhledným písmem. Jenže místo normálního písma to byly jen podivné znaky, které se neshodovaly s ničím, co jsem našel v knihovně. Pokračoval jsem v jeho zkoumání od poslední čitelné poznámky. Zjistil jsem, že některé pasáže byly prakticky kopie románu od H. P. Lovecrafta. Tu noc jsem to přehnal s pitím a nasáklý jako houba, bez špetky rozumu, jsem se vydal k Hlubokému Rohu. Plánoval jsem projet přímo skrz a vrátit se podél útesu zpátky.

Voda byla klidná a vše se zdálo v pořádku. Když jsem dojel na místo, které jsem považoval za střed Rohu, vypnul jsem motor a sedl si na gauč. Asi deset minut jsem seděl a pozoroval smítka prachu, která tancovala kolem žárovky na stropě. Nakonec jsem usoudil, že se nic nestane a znovu nastartoval motor. V tu chvíli mě zachvátil zbytek mého pudu sebezáchovy a radši než se vrátit podél útesu

jsem otočil loď o 180° a jel přímo zpátky. Viděl jsem světla pouličních lamp na břehu zátoky. Většina domů už svá světla zhasla, ale zůstalo ještě pár nočních tvorů, kteří měli rozsvíceno, tahajíc mě domů jako maják ztracené námořníky.

Myslel jsem si, že jsem v suchu a jak budu všude vyprávět, že jsem proplul Hlubokým Rohem, ale v tu chvíli všechna světla zhasla. Nejen domy, ale i lampy a moje vlastní světlo. Celou zátoku zachvátila temnota a obklopila mě mlha. Zhluboka jsem se nadechl, zpomalil a pokračoval stejným směrem. Po asi 5 minutách jsem si toho všiml. Něco kroužilo kolem mé lodi. Vyběhl jsem ven a podíval se přes palubu. Byl to člun mého táty. Člun ve kterém odjel a na kterém teď seděl. Seděl a usmíval se na mě, širokým, nelidským úsměvem. Neodvážil jsem se na něj vykřiknout. Věděl jsem, že to není on.

Moje srdce bilo nepředstavitelnou rychlostí, když jsem zaběhl zpátky do kabiny a zrychlil motory. Koukal jsem pozorně po útesech a moje oči horečně těkaly z levé strany na pravou. V momentu paniky jsem se chystal zastavit motor a přečkat noc, ale klíček v zapalování se ulomil a kapky tekuté oceli začaly padat k mým nohám. Potácel jsem se po pokoji a nevěděl, co dělat. Do lodi narazila velká vlna a mé bezvládné tělo proletělo až do koupelny, kde jsem rozrazil dveře a schouliil se na zem. Hlava mě bolela a neviděl jsem ani metr před sebe. Pomalu jsem se zvedl a podíval do zrcadla. Na druhé straně jsem ale nebyl já. Viděl jsem pouze své tělo jako prázdnou schránku. Kokon z mé kůže prokolil, co mi ze života dělalo peklo. Rozmáchl jsem se a plnou silou jsem pěstí roztránil obraz té stvůry a mou ruku pokryly skleněné třípytky, odrážející krvavé krůpěje na mých kloubech. Dalších pár momentů si nepamatuji, ale skončil jsem až na přídi lodi, kde jsem mrtvě pozoroval, jak se mlha kolem mne rozplývá a pomalu se přede mnou odhaluje útes, do kterého loď narazí. Pud sebezáchovy už dávno nefungoval a z naprostého zoufalství a neschopnosti udělat cokoliv jiného jsem se rozběhl na opačnou stranu a skočil z lodi do hlubin Rohu.

Voda byla temná a hned, jak se moje tělo ponořilo pod hladinu, jako by moře vzkřísilo mé vědomí. Probral jsem se a vnímal kašdický detail, který mě obklopoval. Byl jsem vyděšený k smrti a nevěděl jsem, co dělat. Něco chytlo mou nohu. Připadalo mi to jako mořská řasa, ale všechny mé teorie o vodní flóře se ukázaly chybné, když jsem ucítil tah, který mě pomalu vzdaloval od hladiny a pode mnou se objevila díra v zemi. Něco kolem mne kroužilo, ale vždy se to jen mihlo v koutku mého oka a zmizelo, než jsem si to stihl pořádně prohlédnout.

Stále jsem se snažil zdržet dech, ale vypadal to, že všechna má naděje byla ta tam. Mé tělo proplulo kolem vstupu do hlubin země a já pomalu vydechl poslední zbytek kyslíku v plicích. Pohlédl jsem nad sebe a viděl jsem pouze rozmazané třípytky půlnocní oblohy, pak, jako hladový predátor, se díra do země zavřela a zbyla už jen tma.

a prázdnota

text: Dominik Machula

Martin Kolář (36) je zajímavý člověk, kterého by šlo vyzpovídat na nespočet témat. Například, jak spoluzakládal projekt Korzo Národní, jak se podílí na připravované rekonstrukci Slávie nebo jak se před mnoha lety stal z ničeho nic krizovým manažerem Budějovického Majálesu. Bohužel, z praktických důvodů se tento text nemůže rozšířit na všech osm stránek čísla, a tak jsme zvolili téma jeho velmi neobvyklého zaměstnání - manažera cestovatele. A tím cestovatelem není nikdo jiný, než budějovický rodák Ladislav Zibura. Ladislav Zibura je známý tím, že prošel 1 400 kilometrů Tureckem a Izraelem, nebo se také sám na vlastní pěst vydal do Nepálu a Číny. K čemu takový člověk potřebuje manažera?

Tak on ho samozřejmě nepotřebuje k tomu, aby někde chodil. Každý výko nny umělec se ale potřebuje zaměřovat na to, aby byl fit a odpočatý na vystupování. Potřebuje mít prostor na tvorbu kvalitního obsahu a hlavně ho to všechno musí bavit. Všechno ostatní, jako administrativa, peníze, daně, smlouvy, provozní komunikace, to je docela náročný, někdy až ubíjející, a tak si na tuto část najímá mě.

Co přesně máš tedy na starosti?

Moje práce má vlastně dvě roviny. Jedno jsou takové ty drobnosti, firemní a provozní záležitosti. Je to každodenní komunikace, pořád ti někdo píše nabídky, musíš včas odpovídat, zaujímat stanoviska atd. Zároveň je to koordinace dalších lidí, kteří nám dlouhodobě pomáhají. Máme například vlastního grafika, kluka na weby, na večerní představení jsme si najali dramaturga, zároveň máme redakční tým v nakladatelství, který se nám stará o knížky. Dohromady je to patnáct lidí, a to není nic neobvyklého. Každý v týhle branži totiž ví, že za úspěchem umělce vždy stojí tým lidí a jejich dobrá komunikace.

A jaká je ta druhá rovina tvé práce?

Tou jsou koncepční věci. Na to si člověk musí udělat klid, což je občas těžký, když musíš řešit takovou tu neustálou pěnu dní. Jde například o plánování turné. Mu-

síš o tom přemýšlet ne na rok dopředu, ale na tři roky předem. Důležité je neběhat pořád za ocasem, ale zastavit se, klidně se na to vybodnout na půl dne a zamyslet se nad tím, jestli jdeš pořád správně. Láda se třeba z podobných důvodů chodí před představením zklidnit do sauny. Člověk tak neustále musí hledat ten směr, který přináší nějakou novou přidanou hodnotu a který v něm zároveň vzbuzuje takové to dětské nadšení, kdy zapomene, že je vlastně v práci.

Jak jste to dali se Ziburou dohromady?

S Ládou se známe už z Budějovického Majálesu, kde jsme spolu působili kolem let 2010-2013. V té době jsme chodili večer do kavárny a probírali představy o Budějovicích, o společnosti, o lidech a tak.

V roce 2014 šel Láda tu slavnou cestu přes Turecko do Jeruzaléma. Setkal se tam

s pohostinnými muslimy a dalšími věcmi, které byly úplně jinak, než jak o tom v ČR referovala média. Naplánoval si o tom přednášku, nejdřív v kavárně, kde se hned vyprodala místa, to samé se stalo i napodruhé ve větším prostoru kina Skala. A tak se ozval mě – tehdy jsem dělal manažera kapelám – jestli bych mu nepomohl s dalšími vystoupeními. Řekl jsem: „Hele, pojď udělat turné. Jestli máš co říct a věříš tomu obsahu, tak to pojďme zkusit říkat lidem po celé republice.“ Věděl jsem, že když se Zibi pro něco nadchne, tak to fakt funguje. Tehdy jsme si říkali, že to bude zajímavá věc maximálně na jeden rok.

Jak se dál váš projekt vyvíjel?

Diváci si nás oblíbili a my jsme se jim začali cítit zavázání a navíc nás to děsně bavilo. A tak jsme začali připravovat další turné. Spolu s knižní formou lehkého cestopisu

to jsou dvě věci, na které jsme se postupně začli zaměřovat. Museli jsme tomu všemu začít věnovat víc a víc času a přizpůsobovat své životy – kdy bude Láda psát bakalářku, kde bude bydlet, kdy se bude věnovat knížce, kdy vyrazí na cestu. A tam právě nastal ten zlom, kdy už kolem sebe potřebuje tým lidí.

Tedka už to máme oba čtyři roky jako full-time práci, jsme vlastně jediný dva, který o tom projektu ví úplně všechno, de facto máme dvoučlennou firmu, ale říkáme tomu projekt. Protože od začátku počítáme s tím, že to jednou skončí. Člověk na to musí být připravený.

Máte nějakou hlavní myšlenku, kterou chcete lidem předat?

Ano, máme. Asi by se to dalo nazvat jako nainvni humanismus. Že lidi jsou všude v podstatě stejně dobří a hodní, a že ten

svět je lepší než bychom si z médií mysleli. Taky, že předsudky sice šetří čas, ale že soudit má člověk až úplně naposled. Svět je dost komplikované místo. Navíc je moc krásné a inspirativní místo a je lepší hledat na něm to lepší. To nejspíš vaši čtenáři a naši vrstevníci ví, pro ně primárně to ale už tolik neděláme. Jezdíme po okresních městech, chodí na nás generace našich rodičů, nebo třeba starší lidé, který už nemohou cestovat a zajímá je, jak to tedy za hranicema doopravdy vypadá.

Podobných cestovatelů a publikací bude existovat asi mnoho. Čím Zibura v tvých očích prorazil?

Zibi si prostě stoupne na pódium a je schopnej mluvit z fleku dvě hodiny. Nemá tam přeřeky, nezasekává se, je to vtipný a chytrý. Navíc, umí hodně dobře pracovat s jazykem, zkrátka vládně slovem. Má rád jazykové humor a tak si s tou češtinou hraje.

Je ale také vynikající pozorovatel. Když pojedeme do Berlína, přivezu si pět poznatků ale Láda dvacet. Je schopnej pozorovat a ptát se lidí. On totiž normálně na těch cestách o sobě nemluví, hlavně se vpytává, a umí naslouchat. Je to takový reportérský přístup.

Při domlouvání rozhovoru jsi zmiňoval zajímavé věci o historii Vedneměsíčníku (VDM). Můžeš čtenářům něco z toho povědět?

Když ses mě ptal, jestli znám VDM, přišlo mi to vtipný. Pro mě je totiž VDM úplně legendární věc, v naší době to byl jediný studentský časopis tady ve městě, který vycházel a na kterém se každý mohl podílet, takže jsme to vnímali jako dost velkou inovaci. Já bych rozhovor pro tenhle plátek nikdy neodmítnul. Navíc, málo kdo to ví, ale tým Budějovického Majálesu vlastně vznikl z první party, která vedla VDM. Sem rád, že tenhle časopis pořád funguje, a Eliška Štěpánová, která to od začátku až do teď podporuje má můj velký obdiv. Moc si jí, nejen za to, vážím.

text: Lukáš Hypša

foto: Fanda Majer pro Korzo Národní 2019

..... Otomarem Novotným?

Před dvěma lety se odstěhoval do Anglie, kde založil novou kapelu. Co ho k takovému rozhodnutí vedlo? Kde se inspiruje a jaké jsou jeho zkušenosti s britskou hudební scénou? O svých začátcích i současné tvorbě vypráví bubeník Otomar Novotný.

Kdy ses začal hudbě naplno věnovat a co tě k tomu tehdy motivovalo?

Hudbu jsem začal dělat určitě kvůli tomu, že to máme v rodině. Moje mamka a dědové měli kapely. Já jsem začal hrát na klavír v ZUŠce, kde později jeden učitel dával

dohromady dětskou rockovou kapelu, to mi bylo asi dvanáct, a oslovil mě, jestli nechci hrát na bicí. Tak jsem řekl oukej, koupily se bicí a zjistil jsem, že mě to strašně baví. Nejvíce se to zlomilo v roce 2015, kdy jsme s kapelou Another Fake Heroes nahráli druhé EP. Poslechli jsme si ho a došlo nám, že je to úplně jiná muzika. Tak jsme si prostě řekli, že založíme novou kapelu Pilot Season a začneme to brát víc vážně.

V jakých kapelách jsi hrál?

Když to vezmu úplně od té první, tak to byla kapela Week-On, ta z hudebky. Po-

tom jsem byl v Another Fake Heroes, která se přeměnila v Pilot Season. Ted hraju v Nature Trip a do toho jsem ještě stálým hostem kapely The Lighthouse Journey.

Přestěhovat se do Anglie a založit tam novou kapelu je celkem odvážná věc. Dostal jsi k tomu nějaký konkrétní impuls, nebo se toto tvé rozhodnutí formovalo delší dobu?

Taková prvotní myšlenka, někam se odstěhovat, se začala formovat v roce 2016, takže dva roky předtím, než jsme se sem přestěhovali. To bylo tehdy, když jsme jeli s Pilot Season na tour do Kanady, tam jsme vlastně zjistili, jak je to skvělé a že nám to v zahraničí vyhovuje. U mě to pak bylo už jen o tom, dodělat veškeru (FTVS – trenérství alpských disciplín – pozn. red.), protože jsem z toho nechtěl utíkat.

Jak vznikla tvoje kapela Nature Trip? Jaký hudební žánr hrajete a kde nejčastěji vystupujete?

Nějak nás to se zpěvákem z bývalé kapely vždycky táhlo do Anglie, vždycky jsme měli nějakým způsobem influence UK hudby a v Čechách jsme úplně nevěděli, kam se dál posouvat. Zbytek kluků z Pilot Season chtěl zůstat doma, tak jsme se rozhodli, že to oddělíme. No, přijeli jsme sem a začali skládat písničky. Pak nám jednou Víta Kořistka, kterého jsme znali už pár let, měl totiž taky pop-punkovou kapelu, zavolal, že má nápad, že by se přistěhoval. Tak říkám, no jasně! A za čtrnáct dní Víta

s batůžkem ťukal na dveře. A tak vznikla naše kapela. To, co hrajem, se dá nazvat asi indie-pop-rock. V lednu jsme vydali debutový singl a začali bookovat akce, ale přišel covid. Zatím jsme teda hráli na akcích v místních klubech.

Jak těžké je prosadit se v zahraniční hudební branži ve srovnání s Českou republikou?

Je tu daleko víc kapel, které hrajou podobný žánr jako my, a je tu strašně moc dobrých muzikantů. V podstatě každé člověk, co tady hraje na ulici, to hrozně zabíjí. Zrovna v našem žánru se to nedá moc porovnat, jelikož se nedá říct, že by v Česku byla nějaká stálá indie scéna. Když máš správnou mindset a založíš kapelu v Čechách, tak ten postup nahoru je rozhodně rychlejší než tady.

Jaké jsou tvé plány do budoucna?

Máme s kapelou plán takovej, že chceme hrát co nejvíce koncertů a vybudovat si tady pořádnou základnu. Stát se vlastně součástí místní scény. Co se týče mě osobně, tak já chci hrát na bicí. Furt a se všema kapelama, jak to bude možný. Rád bych taky dělal studiového hráče, což už se pomalu začíná rýsovat.

Kdo je tvůj vzor, který tě inspiruje? A máš nějaký hudební sen?

Vzor asi úplně nemám. Mě spíš inspirují lidi, se kterými spolupracuju, a taky moji skvělí kámoši, Damián Kučera, bubeník

ze skupiny Skywalker, a Štěpán Hebík. Samozřejmě že každý má nějaké hudební vzory, ale mě se každodenně dotýká inspirace od lidí, které znám a se kterými jsem v kontaktu. Mám jeden hudební sen. Zahrát si v Tiny Desk Session.

Vracíš se někdy do Česka? Alespoň v myšlenkách.

Vracím se tam dokonce i fyzicky. První rok se mi dařilo tam být třeba jednou za tři měsíce. Mně ani nechybí Česká republika, zastesknu si po lidech. Ale musím říct, že si někdy zastesknu i po systémových věcech, například zdravotnictví tady vs. Česká republika, to se vůbec nedá srovnat.

A na závěr, co bys poradil mladým hudebníkům, kteří by se rádi více prosadili, nebo dokonce také působili v zahraničí?

Uvědomte si, jestli to fakt chcete dělat, to je strašně důležité. A když si přiznáte, že to opravdu dělat chcete, tak se toho nebojte a klidně se odstěhujte. Dřít, snažit se z toho nezbláznit, protože ten úspěch nepřijde hned. A nebejt idiot. Protože v momentě, kdy je člověk v pohodě s ostatními lidmi a má za sebou nějakou práci, všechno se daří líp. Akorát musí vydržet, a hlavně to nevzdát.

text: Anna Timrová
foto: Aneta Štěpaníková,
Tomáš Červinka

DVĚ ROVNOBĚŽNÝ ZDI

jdem vedle sebe jak
dvě rovnoběžné zdi

přímo a
rovně
nikdy se nedotknem

jen
dál
jdem
vedle sebe

dvě rovnoběžné zdi
co mezi sebou
chrání
rozkvetlou zahradu

Anežka Zemenová

ŠÍPY

není vždycky chyba
vystřelit
všechny šípy
najednou

není vždycky chyba
vystřelit
všechny šípy
naslepo
ke slunci

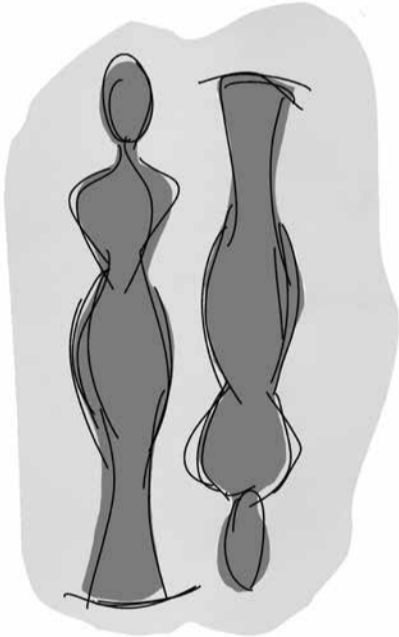
–

promiň
třeba příště

víš

třeba příště
se zamilujeme

Anežka Zemenová

L Á S – K A

l. á. s. k. a.
hláskovat opatrně

učit se od znova tuhle část abecedy
písmeno po písmeni
skládat k sobě jako
kameny do tvaru ohniště

lás – ka
slabikovat postupně

skládat ty slabiky dohromady jako
puzzle nebo jako
dřívka ze kterých začne vznikat
malá hranička

LÁSKA
číst už plynule

tichým hlasem to slovo nechat spadnout jako
sírku a dívat se u toho jak
se malá hranička uprostřed ohniště
rozhořívá

–

lásko
budu radši za sebou
pálit všechny mosty
než abych měla
zase vyhasnout

Anežka Zemenová

O S A D A

jednoho dne
založíme v horách
osadu

aby naše děti mohly
vyrůstat v domech
z voňavého dřeva

budeme lézt na skály
budeme skákat do jezera

oslavíme život –
luční kvítí ve vlasech
tanec bosých nohou
a
harmonika

svět je zázrak
budeme tam říkat
svět je zázrak

–

jednoho dne
založíme na konci světa
osadu

tam budeme
potichu odpouštět

tam budeme
divoce stárnout

Anežka Zemenová

M E Z I S T A N I C E
(Kláře)

naš činžák
má v nejvyšším patře terasu
ze které se dá
vylézt na střechu

ta střecha je taková
mezistanice
na trase z nebe na ulici

nebo naopak

sedíme na té střeše
koukáme se dolů

město pod náma je
cizí a daleko
a já
ti říkam že

až jednou budeme vychovávat děti
budeme je vychovávat ve světě
kterej neznáme

Anežka Zemenová

SVOBODA

vyrvat
to slovo
ze všech textů

vyrvat ho
z básní
z novin
z časopisů
ze zákoníků a ústav
z hesel a sloganů
z bible a ze všech dalších knih

vyrvat a nechat
trčít do prostoru

napsat si na čelo lihovým fixem a nechat
řvát všem do očí

to jediný slovo –

vyrvat
ho z dějin

vyrvat
ho z kořenů

a zasadit
znova
něžně

Anežka Zemenová

S O B Ě

dýchej zhluboka
snad pro ten pocit
že jsi naživu
když se rozpouštíš
na dně pátého kafe
chtělas ukrutně zmizet
ale muselo to bolet tolik?

Anna

JEN PÁR DNÍ

ztlum to
a zhasni
schovej pod peřinu
bolest se mnou
miluje mě

pod peřinou
zhasnuto
blízká zima
milénka
nemilovaná

bolest a zima
objímáme
milují mě
ztlum je
zhasnu

Anna

B E Z N Á Z V U

skrz otevřené okno
vítr tančí se záclonou
a já jen vnímám tu sílu
láká ji ven

ze stropu kape samota
ale ona voní
tak jen vnímám ten rytmus
nechávám ji téct po stěnách

omítka rozleptaná samotou
loupe se ze stěn
vítr dál svádí záclonu
k vášnivému tanci
já jen
v n í m á m

Anna

Strategie 2030+ slibuje změny v českých školách. Některé školy ale na sliby nečekají

„Má-li se člověk stát člověkem, musí se vzdělávat,“ řekl Učitel národů J. A. Komenský. Jeho výrok se stal mantrou Strategie 2030+, koncepčního materiálu ministerstva školství, který reflektuje současné vzdělávací trendy a snaží se vytyčit základní milníky na cestě ke vzdělanému občanovi současné a budoucí doby.

V kontextu celého dokumentu bych si dovilil poopravit výrok Učitele národů na: „Má-li se člověk stát člověkem, musí se vzdělávat. A to celoživotně.“ Doba se rychle mění a vzdělávací systém musí připravit současné žáky na budoucí svět. To však nepůjde bez přehození výhybky z učiva na kompetence.

„Vzdělávání ve smyslu práce se znalostmi se zaměřuje méně na jejich memorování a soustředí se více na jejich pochopení, využití a vzájemné provázání, rozvoj gramotností a zvyšování kompetencí. Učitelé nebudou soustřeďovat primární pozornost jen na obsahovou znalost předmětů

a pamětní reprodukci, ale zaměří se rovněž na náročnější úkoly vyžadující hlubší porozumění a praktickou aplikaci a také na schopnost žáků spolupracovat a hledat společná řešení.“ Píše se ve Strategie. Ministerstvo navíc slibuje, že „důsledkem této proměny bude zamezení přetěžování žáků informacemi. Učivo bude probírané s cílem hlubšího porozumění, v širokých souvislostech bez celých řady zbytečných poznatků a informací. Učitelům tak bude umožněno učivo dostatečně probrat a žáci budou mít prostor informacím porozumět a aplikovat je v reálných situacích.“

Strategie, ostatně jakož i předchozí dokumenty zabývající se reformou českého vzdělávacího systému, neskrývá velké ambice: „implementace povede k vytvoření a rozvoji otevřeného vzdělávacího systému, který reaguje na měnící se vnější prostředí a poskytuje relevantní obsah vzdělávání v celoživotní perspektivě. Cílem vzdělávání v následující dekádě je základními a nepostradatelnými kompe-

tencemi vybavený a motivovaný jedinec, který dokáže v co nejvyšší míře využít svůj potenciál v dynamicky se měnícím světě ve prospěch jak svého vlastního rozvoje, tak s ohledem na druhé a ve prospěch rozvoje celé společnosti.“

Jak tentokrát zajistit, aby nezůstalo jen u vizí, které jsou plněny jen „školometsky“? Vždyť školní vzdělávací plány, které měly jako pochodeň zažehnout proměnu vzdělávání v každé české škole, včetně té nejposlednější malotřídky, nakonec uhasil pragmatický přístup vystresovaných ředitelů, kteří jen potřebovali provést školu minovým polem inspekce a zároveň moc nezvířit to klasické školské bahýnko.

Chytil ujíždějící vlak evropského školství má tentokrát pomoci jednoznačná sázka na kompetence. „Zaměřit vzdělávání více na získávání kompetencí potřebných pro aktivní občanský, profesní a osobní život,“ zní proto jeden ze strategických cílů. Kompetence jsou podle Strategie „souborem znalostí, dovedností a postojů, které

tomu, kdo si je osvojil, umožňují úspěšně zvládnout úkoly a situace, do kterých se dostává ve studiu, v práci i v osobním životě“. Zvlášť „klíčové“ jsou ale „kompetence klíčové“. Potřebujeme je „ke svému osobnímu naplnění a rozvoji, zaměstnatelnosti, sociálnímu začlenění, udržitelnému způsobu života, úspěšnému životu v pokojných společnostech, zvládnání životních nároků s vědomím významu zdraví a aktivnímu občanství. Jsou rozvíjeny v rámci perspektivy celoživotního učení, od raného dětství po celý život v dospělém věku“.

A co jsou konkrétně zač? Čeští učitelé se s nimi měli tu čest seznámit v rámci výchovných vzdělávacích plánů, které měly v roce 2004 přenést české školství na úroveň, za kterou by se Komenský konečně nemusel stydět. Před 16 lety měly české školy připravit na úspěšný život ve reálném světě kompetence k učení, komunikativní, k řešení problémů, sociální a personální, občanské a pracovní. Strategie je doplnila o dovednosti, se kterými už před dvě-

ma lety přišel Evropský referenční rámec. Najdeme tu např. kompetence v oblasti gramotnosti, mnohojazyčnosti; matematické kompetence a kompetence v oblasti přírodních věd, technologií a inženýrství; digitální kompetence; podnikatelské kompetence či kompetence v oblasti kulturního povědomí a vyjadřování.

Nejde však jen o přehození výhybky přímo ve vyučování. Proměna obsahu vzdělávání se má promítnout i do přijímacích i maturitních zkoušek, způsobu hodnocení, kde má nad samoúčelnými známkami hrát napříště prim hodnocení formativní. Individualizovat se má i přístup učitelů k žákům, který zajistí, že nadání nebudou muset ze základek prchat na víceletá gymnázia a tunelovat tak základní školství.

Zní to možná jako sci-fi. Ale už řadu let existují vzdělávací koncepce, které tyto „inovace“ realizují v každodenní školské praxi. Dnes si představíme Scioškolu a Školu Můj Projekt.

text: Martin Volný

Může škola připravit dítě na reálný svět kolem nás? Škola Můj Projekt ano 1

Odpovídá dítě na dobře myšlenou otázku, co bylo ve škole: jo, dobrý? Možná má pocit, že nechápe, proč se učí danou látku a k čemu mu vlastně v životě bude. Škola Můj Projekt Mánesova – gymnázium, ZŠ a MŠ na to jde přesně naopak. Nejdříve se tu ptají Proč? A teprve poté řeší Co. Pracují tu s inovativní vzdělávací koncepcí Škola Můj Projekt, která připravuje děti na svět kolem nás, i na svět, který teprve přijde. Vychází z toho, co potřebují děti dnes stejně jako za deset let, kdy vyrostou ze školních „lavič“, a co vlastně budou potřebovat celý svůj život. Jsou to především kompetence, které rozvíjejí celou osobnost dítěte.

„Povedlo se ti to, ale myslím, že bys prezentaci neměla přímo číst,“ hodnotí jeden ze šestáků projekt, který právě odprezentovala skupinka dětí různého věku, včetně prvního stupně. Děti sedí v kroužku na koberci a učitelka mezi nimi. Hodina končí, ale doznívající pracovní ruch nepřetne drčivý zvuk zvonění.

Na první pohled tu nenajdete zas tolik odlišností od „klasické“ školy. Tabule. Knihovnička. Jen žákovské lavice už v některých třídách nahradily stoly.

„Nepřicházíme s ničím úplně novým, co by na českých školách nebo v zahraničí nebylo. Jen se na vzdělávání díváme jinak,“ říká autorka koncepce Škola Můj Projekt (ŠMP) Andrea Vedralová.

A v čem tedy tkví ten „jiný“ pohled? „Snažíme se o něco, co v českém školství není vždy a všude samozřejmostí — brát děti jako jedinečné osobnosti, které samy tvoří svůj život a mohou přebírat odpovědnost za něj i za své učení. Pomáháme dětem hledat a dále rozvíjet jejich silné stránky a talenty, inspirujeme je k proaktivnímu přístupu k životu i k tomu, aby se zajímaly o svět kolem sebe,“ vysvětluje Dana Stariatová, zřizovatelka Školy Můj Projekt Mánesova v Sokolově, kde celý koncept vznikl. Aby nešlo jen o vzdušné zámky, stojí celá koncepce na pevných základech.

„Většinu oborů nevyučujeme v předmětech, ale integrujeme je do tematických celků a učíme tak v souvislostech. Nic není přece v našem světě oddělené. V předmětu Můj den pracujeme na rozvoji klíčových kompetencí. Záleží nám na osobnostním rozvoji každého dítěte. Vedeme děti i k realizaci vlastních projektů a tím jim ukazujeme, že nezávisle na věku mohou měnit svět

v lepší místo k životu,“ popisuje jednotlivé nástroje ředitelka školy Markéta Adamcová.

Nově dětem pomáhají i nástroje, které stejně jako koncepcí ŠMP vyvinula společnost School My Project. Na cestě k osobnímu rozvoji je provázají Mapy učebního pokroku (MUPy), aktuálně už i v on-line podobě. Zvolí si konkrétní kompetenci, na které chtějí pracovat. Vyhodnotí, na jaké úrovni se v ní nacházejí a jakými kroky mohou své dovednosti rozvinout, aby v ní dosáhly vyššího „levelu“. Svůj cíl i způsob a důkaz o jeho dosažení si zaznamenávají do plánovacího listu.

Projektem je provázají „moje DESKY“. Na tabulce si mohou posunovat barevné magnetky podle toho, v jaké fázi realizace se nacházejí. Na pracovních listech odpovídají na otázky, které jim umožňují udělat si jasnou představu o projektovém záměru a potřebách „klienta“, kterému chtějí svým projektem pomoci.

A tyto odlišnosti od „klasické“ školy děti dokáží ocenit. „Na naší škole se mi líbí jiný způsob učení. Nesedíme šest hodin v lavici. Máme Den venku, Můj den, kde můžeme zlepšovat sebe, Projekty, kde můžeme zlepšovat svět,“ zamýšlí se jedenáctiletá Eva.

„Spolu s projektovými odborníky přímo z praxe jsme připravili pro školu velmi inovativní koncept výuky v projektech. Vlastně jsme překlopili certifikovanou projektovou metodiku do didaktiky. Od první třídy mohou děti připravovat vlastní projekty takovým způsobem, jaký používají renomované firmy. Mají přítom splnit dvě podmínky: naučit se při nich něco nového a zlepšit svět kolem sebe,“ přibližuje Andrea Vedralová.

Možná namítnete, že si s něčím takovým mají problém poradit i dospělí. „Proto dáváme dětem příležitost učit se těmto dovednostem už dnes. Nejen Projekty a Můj den znamenají pro naše děti více svobody v rozhodování a zároveň větší míru převzetí zodpovědnosti za sebe i svět. Je to naše odpověď na otázku, jak se ve škole nejen s věkem neztratit, ale naopak jak posílit odhodlání a odvahu dětí být součástí změn, jejich víru v sebe, jejich schopnost měnit své nezdary v budoucí úspěchy,“ dodává Dana Stariatová.

Sebelepší koncepce ale neposune školu dál, pokud s ní nesouzní i učitelé. Na takový přístup k dětem a jejich vzdělávání učitelé na pedagogických fakultách nikdo nepřipravil.

ŠKOLA MŮJ PROJEKT (ŠMP)
Vzdělávací koncept Škola Můj Projekt vnímá děti jako osobnosti, které tvoří svůj život a nesou odpovědnost za vlastní učení. Vyučující jsou dětem inspirací, učí je spolupracovat, věřit vlastním schopnostem, nebát se chyb a dávají jim smysluplnou zpětnou vazbu. Autorkou koncepce ŠMP je Andrea Vedralová.

„Proto vyhledáváme pedagogy, kteří si zachovávají radost ze zkoumání světa a umí vytvořit prostředí vzájemné inspirace,“ prozrazuje Dana.

S koncepcí se učitelé seznamují na Letních školách ŠMP a při její realizaci je následně doprovází mentoři ŠMP. Další podporou ŠMP jsou supervize, kde společně pracují na klíčových otázkách.

Ve škole je to vše cítit na „jiné“ atmosféře, která panuje nejen mezi učitelé a žáky, učitelé a rodiči, ale i mezi žáky samotnými. Všem tu záleží na dobrých vztazích.

„Líbí se mi, že si s učitelé můžu tykat. Naučí mě, co potřebuji, a co bych se chtěla naučit. Vysvětlují mi věci tak dlouho, dokud jim neporozumím. Respektují žáky s různými problémy i nevidomé a poskytují jim výuku takovou, aby se mohli zapojit. Učitelé mají skoro s každým trpělivost a snaží se najít alternativní řešení, aby byli všichni spokojení,“ dává „zpětnou“ učitelům dvanařliletá Adelina.

Se svými dětmi souhlasí i jejich rodiče. „Nikdy jsem neslyšel od dětí, že by nechtěli jít do školy. To ale neznamená, že by Mánesovka byla jen sranda. Samozřejmě, že se učí, přinesou i špatné hodnocení, něco jim nejde. Ale nestresuje je to,“ sdílí svou zkušenost Petr Krása.

Přidává se i Viktor Ďurkovský: „Z vlastní zkušenosti vím, že když si člověk hledá práci, nikoho nezajímá zase až tolik, co všechno jste se ve škole naučil a jaké jste měl známky, ale každého zajímá, co vám v hlavě zůstalo a jak s tím umíte pracovat a jak to umíte prezentovat a prodat. A to si myslím, že se na této škole učí děti už od školky. Postupně se učí vystupovat, spojovat si znalosti z jednotlivých oborů a využívat je.“

Své plody už koncepce nese. Není totiž nijak nová. Do reálného života už vkročila celá generace absolventů této školy. A jak se jim daří? „Atmosféra na Mánesovce bude vyhovovat i introvertnějším studentům. Ke každému člověku přistupují učitelé individuálně. A už to, že se dodnes kamarádím se svými spolužáky i učitelé, ukazuje, že na studium tady se zapomenout nedá. A kdybych měl říct jednu věc, která mi dala nejvíc, byla by to možnost stát se samostatným,“ dívá se zpětně na své studium na Mánesovce Jiří Šmejkal, který absolvoval bakalářské studium na FF UK a Bc. FSV UK a v současnosti pokračuje magisterským studiem.

Přesto není koncept ŠMP žádnou „alternativou“. Jde o ucelený inovativní systém, který prostřednictvím svých nástrojů zaručuje vysokou kvalitu vzdělávání jako základu celoživotního učení. Je velkou pochvalou, že Strategie 2030+, která ukazuje, kudy se má naše školství ubírat, volí stejnou cestu.

foto: Martin Volný

Může škola připravit děti na svět, v němž se budou muset učit celý život? Scioškola ano.

Připravit děti na svět, ve kterém bude třeba se učit celý život. Taková je hlavní snaha ScioŠkol, které se postupně otevírají po České republice. Od září letošního roku bude jedna taková fungovat i v Českých Budějovicích na adrese Kněžskodvorská 33/A, a to především díky snaze rodičů, kteří o její otevření intenzivně usilovali. Zájemci nyní mají nejvyšší čas své děti přihlásit – závaznou přihlášku je třeba doručit nejpozději do 15. dubna.

Jednou z hlavních iniciátorek je Kateřina Puškáčová, která hledala pro svou dceru vzdělávací instituci, v níž by mohla svobodně projevit svůj názor, zapojovat se do jejího chodu a rozvíjet svůj talent i své zájmy. Společnost Scio oslovila s prosbou o založení školy v Českých Budějovicích v roce 2017. Dočkala se odpovědi, že pokud se najde dostatek rodičů, kteří by o otevření měli zájem, bude o této možnosti Scio uvažovat.

„Chtěli jsme školu, jakou naše děti potřebují, protože klasická výuka na státních školách jim ani nám nevyhovuje. Během tří let jsem proto dala dohromady skupinu několika desítek rodičů, kteří jsou podobně naladěni jako já. A když bylo později potřeba, pomáhali jsme společně hledat místo, kde by mohla Scioškola fungovat,“ popisuje rodičovské zapojení Kateřina Puškáčová.

Jak vidno, s pevným odhodláním se dá docílit ledasčeho, a tak je dnes Scio-

škola v Českých Budějovicích realitou. Jedná se o již dvanáctou ScioŠkolu (další najdete například v Praze, Brně, Olomouci či Jihlavě) a dá se předpokládat, že zdaleka ne poslední.

ScioŠkoly jsou skutečnou alternativou, jsou novátorské, kráčí vlastní cestou, přičemž se snaží reflektovat i názory rodičů. Děti vedou k samostatnosti, rozvíjí v nich schopnost kritického uvažování a podporují kooperaci. Místo známek dostávají žáci slovní hodnocení, místo učitelů mají průvodce. Sami si do značné míry rozhodují o tom, co a jak se budou učit a mohou také spolurozhodovat o tom, jaká pravidla se budou ve škole dodržovat. Velké množství času tráví společně, napříč všemi ročníky, a učí se tak i od sebe navzájem.

Zakladatel ScioŠkol Ondřej Šteffl říká, že se svým způsobem staví na zelené louce. „Zdá se těžší zapomenout na to, co máme všichni v hlavě. Školu máme zažitou po všech stránkách, víme, jak to chodí, že je svět rozdělen do předmětů, třídy jsou po 30 dětech, přijde učitel, má vymezený předmět, 45 minut, děti sedí v lavici, poslouchají, co učitel říká, on je pak vyzkouší, děti dostanou na vysvědčení známky a tak dále. Toho všeho se zbavit je nesnadné,“ popisuje Ondřej Šteffl.

Inovativní soukromá škola má oba stupně, přičemž v prvním roce jsou přijímáni žáci do 1. až 6. tříd. Do jedné třídy je přijato maximálně 16 dětí, děti se učí také formou tzv. trojročí.

text: Jiří Krejčí

Instagram – zabiják času? Ne, když máš pod kontrolou, koho sleduješ!

Známe to asi všichni, přejíždíme prstem nahoru, kontrolujeme, kde se kdo válí na pláži nebo co si kdo dává k snídani. Mezitím se nám povinnosti hromadí na stole, stěžujeme si, že nic nestiháme, ale přitom se od toho instagramu nemůžeme odpoutat. Ještě vezmeme-li v potaz, že instagram rozšířil svou funkci o takzvané „reels“, velice nebo dokonce totožné s tiktokem, není divu, že minimálně hodinu denně na instagramu strávíme. Jak tomu zabránit? Tuhle otázku raději přenechám odborníkům, já ti poradím, jak z této „závislosti“ vytěžit maximum: když budeme sledovat ty „správné“ účty.

Dala jsem dohromady 10 účtů, které jsou nějakým způsobem inspirativní nebo dokonce poučné a které se rozhodně vyplatí sledovat.

1) @refreshercz

Tento zpravodajský účet tě denně provede vším, co se děje. Od současné situace v České republice až po ty největší světové bizary. Kromě toho můžeš právě na tomto profilu sledovat nejruznější české hudební interprety, kteří tě provedou svým dnem v podobě instastories. Aby toho nebylo málo, tak Refresher vydává i podcasty, které stojí za to si poslechnout. Já osobně bych ti doporučila podcast Love is on the air, u kterého se zaručeně zasměješ.

2) @kubova_english

Chceš si zlepšit angličtinu? Pak určitě dej follow Kubovi. Kuba ti dokáže zábavnou formou vysvětlit veškeré záležitosti angličtiny. Naučíš se od něj, jak se zbavit českého akcentu, když mluvíš, anebo jak přeložit různá česká přísloví.

3) @deutsch_mit_benjamin

Jestli ti nestačí angličtina, koukni na profil, díky němuž si zlepšíš i svou němčinu. Benjamin je rodilý mluvčí, ale bydlí v České republice, takže ovládá i češtinu. Každý den přidává jak různé gramatické chytáky, tak i cvičení na zlepšení výslovnosti. Z instagramu si jednoduše překlíkneš na youtube, kde má Benjamin dokonce vlastní kanál. Mezi jedno z jeho nejlepších videí patří třeba rozbor projevu Angely Merkelové nebo návod na to, jak porozumět německým dialektům.

4) @cestina_na_pohodu

Pokud se připravuješ na maturitu z češtiny anebo chceš jen dostat jedničku z diktátu, koukni na tento profil. Každý den zde najdeš příspěvky s gramatickými chytáky. Kromě toho si můžeš vyzkoušet hned několik kvízů v podobě instastories a zjistit, jestli svoji mateřštinu ovládáš.

5) @risebyperformance

Co je to cirkadiánní rytmus a jak ovlivňuje náš život? Proč místo kardio cvičení raději vyzkoušet silový trénink? Odpovědi na tyto otázky najdeš právě tady na tomto profilu. Ale pozor, není to klasický profil, kde se řeší jen jak rychle zhubnout. Najdeš tu všechno, co se týká zdravého životního stylu – od podpory imunity přes chronický stres až po stravování.

6) @nevypustdusi

Naše psychika je neméně důležitá jako náš životní styl. Dost často spolu souvisí, ale o duševním zdraví se tolik nemluví. Tento instagram se toho ale nebojí a bojí všechny mýty. Pokud se chceš dozvědět, jak pečovat o svou psychiku, dej tam follow.

7) @evropaneasi

S jakými problémy se v současné době potýká Evropská unie? Začni sledovat tento účet a buď v obraze.

8) @slowfemme

Na tomto účtu zjistíš všechno, co jsi chtěl vědět o takzvané pomalé módě neboli slow fashion. Tento účet tě naučí, jak se oblékat tak, abys nezatěžoval planetu, a kromě toho ti dodá inspiraci, abys každé ráno nestál před skříní a nevěděl co na sebe.

9) @cukrfreerecepty

Je jasné, že teď přes Vánoce nějaké to kilo přibereme. Ovšem pokud zvolíme zdravou alternativu cukroví, nemusí tomu tak být. Tisíce receptů bez cukru, které jsou stejně tak lahodné jako ty s cukrem, najdeš právě tady na tom profilu.

10) @newsroom24

A ještě jeden profil na konec... Zajímají tě kauzy? Rád sleduješ zprávy a chceš nahlédnout do jejich zákulisí? Pak se určitě běž kouknout na tento profil. Co zajímavého tam najdeš? To ti neprozradím, na tohle se mrkni sám.

text: Natálie Malcová

A Life on Our Planet

„Celý život jsem si myslel, že objevuji divokou přírodu. Až nyní si uvědomuji, že jsem pouze sledoval její zánik.“ – David Attenborough

David Attenborough, devadesátiletý britský přírodovědec a dokumentarista, šokoval svět svým nejnovějším filmem A Life on Our Planet. Svůj dlouhý život zasvětil objevování divokých zvířat v posledních střípčích nedotčené přírody. Planeta se za tu dobu změnila k nepoznání. Lidská populace rostla a procenta divokého života se snižovala. Ve svém dokumentu varuje lidstvo před hrozcí globální katastrofou a spouště diváků nekompromisně otevírá oči.

Snímek začíná v ukrajinském městě Pripjať, které bylo zasaženo výbuchem Černobylské jaderné elektrárny. Vidíme Attenborougha procházet kolem opuštěných obchodů, parků, dětských hřišť. Již od začátku je znát, že dokument se potáhne ve velmi melancholickém duchu. Změnu planety pozorujeme ve vzpomínkách slavného dokumentaristy, a to od samého dětství. Diváci se seznamují s jeho životem a zároveň i se životem naší Země. Čím déle film trvá, tím více na povrch vyplouvají příčiny devastace životního prostředí kolem každého z nás.

Na rozdíl od dřívějších dokumentů jako je Blue Planet, kde je znázorňována čistě krása divočiny, nyní sledujeme i jaderné elektrárny, ohromné rybářské lodě či společnosti kácějící zbytky pralesů. Každý lidský zásah do přírody ovlivňuje divoká zvířata, což David Attenborough ukazuje na záběrech smrtelných pádů několika setkilových mrožů ledních z vysokých útesů anebo orangutana na vrcholu osamocené stromu mezi vypáleným lesem. Nejděsivější část dokumentu je pak předpověď špičkových vědců do dalších let. Póly bez ledovců, amazonský prales zpustlý v suchou savanu, oceány bez ryb. Z planety

se stane neobyvatelné, děsivé místo.

V závěru se objevují činy lidí, které vedou ke zlepšení stavu naší planety a ujištění, že můžeme vše zachránit, pokud budeme jednat ihned. Příklady snížení růstu populace, konec získávání energie z fosilních paliv, omezení mořského rybolovu a výhody z toho plynoucí. Poslední minuty filmu pak trávíme opět ve městě Pripjať, ale nyní vnímáme jiný pohled na toto místo. Vidíme domy obrostlé rostlinami, stromy prorážející si cestu ke slunci skrze beton a dokonce i divoké koně, kteří našli v opuštěných ulicích svůj domov. Přes jadernou katastrofu, která učinila celé město pro lidi neobyvatelné, příroda se dokázala navrátit. A David Attenborough pronese věty, které by měl mít na paměti každý divák: „Nejde o záchranu naší planety, svět přírody se nakonec obnoví. Jde o záchranu nás samých.“

text: Simon Rybář
foto: worldwildlife.org

Vhledy do distanční výuky aneb jak se vyučuje dálkově tělocvik?

Zajímá vás, jak probíhá online vyučování na ostatních školách? Jak se mohou v rámci dobročinnosti ulejt žáci z hodin? Jsou učitelé striktní a přísní, či to spíše nechávají volně? To vše se dočtete níže.

S účinností ode dne 12. října 2020 byl vhlášen zákaz účastnění se prezenčního vyučování pro žáky vyšších ročníků gymnázií a středních škol. Od té doby už studenti jistě stihli vstřebat, co to obnáší, a jaké výhody, či nevýhody, to přináší. Každý z nich - až na těch pár flákačů, na které učitelka domů nemůže - už důvěrně zná prostředí platform MS Teams, Google classroom a Moodle, či aplikaci Bakaláři, které denně používají k online výuce a plnění úkolů.

Nejdříve nás zajímal rozvrh. Změnil se nějak kvůli koronaviru? V kolik žáci končí u obrazovky? Třeba Rozálie Bílková, z Gymnázia Jírovcova, to celkem vyhrála. Zredukoval se jí počet hodin a učí se jen dopoledne. Hodiny po 13.00 hodině už neprobíhají.

Naopak, ostatním dotázaným, ze středních odborných škol, rozvrh zůstává, jak byl. Díky tomu, že jim ale odpadá praxe, či místo nich jen dostanou úkol a teorii, (na polytech-

nické učitelé posílají i instruktážní videa), vyučování končí podobně, jako na gymnáziu. Matěj Šnejdar, ze SPŠ automobilní a technické, to má ale úplně jinak. „Normálně máme týden školu a týden praxe, takže teď mám týden distanční výuku a týden volno,“ říká Matěj.

Započítává se vám absence? To je otázka, kterou jsme položili Veronice Liškové ze Střední zdravotnické školy. „Ano, zákonný zástupce nás musí omluvit přes bakaláře, když chybíme. A ještě nás omlouvá nějaká dobrovolná činnost. Například někteří, během největší krize, chodili pomáhat do nemocnice a na letiště, kde byly odběrová místa na Covid. Dávali lidem žádanky, a nebo lepili štítky na zkumavky s odebranými vzorky.“ V kontrastu s tím, Natálie Ošmerová na SOŠ zahradnické, říká: „Online hovorů máme minimálně, ale nevšimla jsem si, že by se absence u většiny hodin řešila. Jediná výjimka je u pár předmětů, kdy je do konce hodiny třeba na Bakalářích potvrdit přečtení zadané práce. Podle toho je pak docházka.“

Je vůbec možné vyučovat tělocvik přes internet? Budoucí zdravotníci prý píšou seminární práce na míčové sporty, nebo se natačí,

SOŠ veterinární, mechanizační a zahradnická a Jazyková škola
– Natálie Ošmerová
Vyšší odborná škola, střední průmyslová škola automobilní a technická
– Matěj Šnejdar
Střední škola polytechnická
– Václav Nečas
Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická
– Veronika Lišková
Gymnázium Jírovcova – Rozálie Bílková
Střední obchodní škola, ČB, Husova 9
– Irena Kučerová

jak cvičí dle zadání. Pohybové plány dostávají i na polytechnické, ale nikdo už nekontroluje, zda se jich drží. A na automobilce se radši zaměřili na početní znalosti. „Místo tělesné výchovy nám posílají příklady na matiku, ale někdy nepošlou vůbec nic,“ říká Matěj Šnejdar. Na otázku, jak vypadají hodiny tělesné výchovy, Rozálie Bílková odpovídá jednoznačně: „Nevypadají.“

Názor tří studentů z pěti je, že prezenční výuka je rozhodně lepší. Zbylí dva měli jasné důvody, proč by se jim do školních lavic

vracet nechtělo: „Bere to miň času a nemusím chvátat na autobus,“ říká pohodář Matěj Šnejdar. Natálie Ošmerová zas zmiňuje, že některé hodiny, například matematika a chemie, by byly lepší prezenčně, ale u odborných teoretických předmětů většinou stačí poznámky, či jen lehké dovysvětlení hovořím. Také se jí líbí, že teď nemusí investovat tolik času do dojíždění. Podle odpovědí studentů to vypadá, že by se tedy nejvíce vyplatilo, kdyby nějaké hodiny, i po návratu do škol, zůstaly v online prostředí.

Jako třetíčku na dortu s vámi sdílíme zkušenosti pedagogů prostřednictvím těchto dvou rozhovorů. Na tyto otázky odpovídá Irena Kučerová ze Střední obchodní školy Husova 9.

Jak vyučujete online?

Při výuce samotné pracujeme s různými webovými stránkami, YouTube, Kahoot, či Wocabee. Tyto dvě poslední aplikace jsem využívala už prezenčně, a rozhodně s nimi budu pokračovat i nadále. Jsou také vhodné k domácí přípravě pro žáky. Kahoot se zakládá na principu kvízu, ve kterém opakujeme probíranou látku. Aplikace Wocabee je zaměřena

řena čistě na jazyky. Je podobná Duolingu, procvičujeme tam slovní zásobu, trénujeme poslechy, gramatiku. K testování pak používám aplikaci Microsoft Forms. Studenti tedy mají pestrou nabídku a není to stereotypní.

Je pro Vás obtížné orientovat se v online prostoru, nebo jste spokojená?

Co se týká online prostředí, tak ze začátku to bylo obtížné, protože jsem se s tím předtím nesetkala, ale postupně jsem si zvykla. Absolvovali jsme i speciální školení.

Jak se to řeší, když student postrádá připojení k internetu, či nemá počítač?

V nedávné době se naši paní ředitelce podařilo zajistit přednabitě SIM karty, a ty byly nabídnuty žákům, kteří mají problémy s připojením. Pokud nemají notebook, mohou si ho půjčit ve škole.

„Každý z nich - až na těch pár flákačů, na které učitelka domů nemůže - už důvěrně zná prostředí platform MS Teams, Google classroom a Moodle, či aplikaci Bakaláři, které denně používají k online výuce a plnění úkolů.“

text: Niki Junková

ZAPOJ SE!

Náš tým je po celý rok otevřen všem pisálkům, básníkům, kreativcům,

jednoduše každému, kdo se nebojí odpoutat své básnické střevo ze řetězu! Že jsi nic podobného nikdy nezkusil? Jsi začátečník? To byl kdysi každý z nás. Proto dobře víme, že začátky jsou nejtěžší a s radostí tě jimi provedeme. Stačí nám jen napsat na náš FB nebo email redakce@vednemesicnik.cz.

A nebo nejlépe **přijď na jednu z našich schůzek**, o kterých se včas dozvíš na našem facebooku.

Vednemesíčník vychází za podpory:

Šéfredaktoři:
Dominik Machula, Natálie Malcová
Šárka Brunclíková
Redaktoři:
Trujillo Daniel, Tereza Ederová,
Lukáš Hypša, Kristýna Janů,
Markéta Kubešová, Tereza Kučerová,
Jiří Krejčí, Martina Mašková,
Lucie Procházková, Simon Rybář,
Markéta Srbová, Elishka Tabrizi,
Anna Timrová, Martin Volný
Poradci:
Markéta Durchanová, Martina Mašková,
Libor Staňek, Martin Volný,
Petr Kuthan